

Kur pie nacionālajām minoritātēm piederošās personas aizsargā Vispārējā konvencija?

— Konvencija ir spēkā 38 Eiropas Padomes dalībvalstīs.* Saistībā ar Kosovu** ir noslēgts īpašs monitoringa līgums ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Pagaidu pārvaldes misiju Kosovā (UNMIK).

► Vispārējās konvencijas dalībvalstis

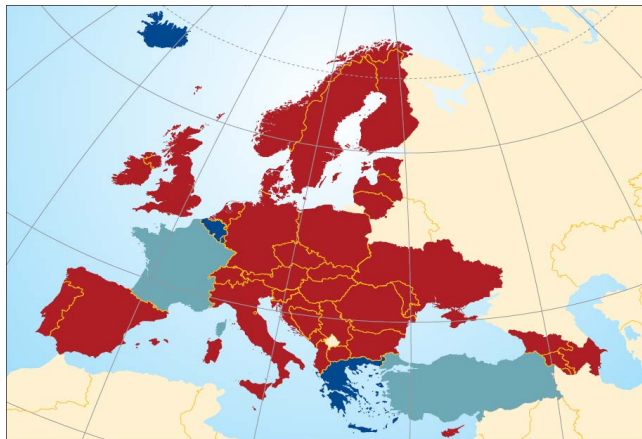
Apvienotā Karaliste	Horvātija	Moldova	Slovākija
Armēnija	Igaunija	Nīderlande	Slovēnija
Albānija	Itālija	Norvēģija	Spānija
Austrija	Īrija	Polija	Šveice
Azerbaidžāna	Kipra	Portugāle	Ukraina
Bosnija un Hercegovina	Latvija	Rumānija	Vācija
Bulgārija	Lietuva	Ungārija	Zviedrija
Čehija	Lihtenšteina	Sanmarīno	Ziemeļmaķedonija
Dānija	Malta	Serbija	
Gruzija	Melnkalne	Somija	

► Valstis, kas ir parakstījušas, bet nav ratificējušas Vispārējo konvenciju

Beļģija	Islande
Grieķija	Luksemburga

► Valstis, kas nav ne parakstījušas, ne ratificējušas Vispārējo konvenciju

Andora	Monako
Francija	Turcija

” ... tolerances un dialoga atmosfēras radīšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu, ka kultūru dažādība būtu nevis šķelšanās factors, bet gan katras sabiedrības bagātināšanas avots ...

INFORMĀCIJA

Kontaktinformācija:

Vispārējās konvencijas par nacionālo minoritāšu aizsardzību sekretariāts

Eiropas Padome
F-67075 Strasbourg Cedex
minorities.fcnm@coe.int
www.coe.int/minorities

Vairāk informācijas par nevalstisko organizāciju lomu:
www.coe.int/en/web/minorities/role-of-ngos

PREMS 014923

LAV

Jautājumi un atbildes

www.coe.int

Eiropas Padome ir vadošā cilvēktiesību organizācija Eiropas kontinentā. Tā apvieno 46 Eiropas valstis, tostarp visas Eiropas Savienības dalībvalstis. Visas Eiropas Padomes dalībvalstis ir pievienojušās Eiropas cilvēktiesību konvencijai, kuras mērķis ir sargāt cilvēktiesības, demokrātiju un likuma varu. Konvencijas ieviešanu dalībvalstīs uzrauga Eiropas cilvēktiesību tiesa.

* Krievijas Federācija bija Konvencijas dalībvalsts no 1998. līdz 2024. gadam.

** Jebkura atsauce uz Kosovu, neatkarīgi no tā, vai tā ir teritorija, iestādes vai iedzīvotāji, šajā tekstā saprotama pilnībā ievērojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūciju Nr. 1244, neskarot Kosovas statusu.

Kas ir Vispārējā konvencija?

■ Vispārējā konvencija par nacionālo minoritāšu aizsardzību stājās spēkā 1998. gadā un ir starptautisks līgums ar mērķi pasargāt nacionālo minoritāšu un tām piederošo personu tiesības.

Kāpēc to sauc par Vispārējo konvenciju?

■ Vispārējās konvencijas tekstā iekļautas ne tikai indivīdu tiesības, bet arī saistības, kas jāievēro dalībvalstīm. Lai arī konvencija ir starptautiskajās tiesībās juridiski saistošs instruments, apzīmējums “vispārējā” norāda uz iespēju dalībvalstīm pielāgot atsevišķus konvencijas punktus situācijai valstī ar nacionāliem likumiem un valdības politiku.

” ... plurālai un patiesi demokrātiskai sabiedrībai ir ne tikai jāciena katras nacionālās minoritātes personas etniskā, kultūras, lingvisiskā un reliģiskā identitāte, bet arī jārada atbilstoši apstākļi, kas ļautu izpaust, saglabāt un attīstīt šo identitāti ...

Ko pasargā Vispārējā konvencija?

■ Vispārējā konvencijā nav termina “nacionālā minoritāte”. Katrai dalībvalstij ir rīcības brīvība definēt grupas, uz kurām attiecas Vispārējā konvencija tās teritorijā. Definīcijai ir jābūt nediskriminējošai, noteiktai pēc labākās gribas un saskaņā ar galvenajiem starptautisko tiesību principiem, tostarp ar tiesībām uz brīvu pašidentifikāciju.

■ Brīvas pašidentifikācijas princips nozīmē indivīdu tiesības brīvi izvēlēties, vai tos uzskata par nacionālo minoritāti. Tomēr vienlaikus šim lēmumam ir jābūt balstītam uz objektīviem kritērijiem saistībā ar attiecīgās personas identitāti, piemēram, reliģiju, valodu, tradīcijām un kultūras mantojumu.

■ Vispārējās konvencijas ietvaros dalībvalstu pieeja minoritāšu termina definēšanā ir atšķirīga: no ļoti ierobežotas pieejas, piemēram, izveidojot sarakstu ar tradicionālajām grupām, kurām pienākas konvencijā minētā aizsardzība, līdz plašākai pieejai, elastīgi piemērojot konvencijas pantus plašam grupu spektram.

Kā notiek Vispārējās konvencijas uzraudzība?

■ Vispārējo konvenciju uzrauga Eiropas Padomes Ministru komiteja kopā ar Vispārējās konvencijas padomdevēju komiteju, 18 neatkarīgu ekspertu sastāvā.

” ... lielās pārmaiņas Eiropas vēsturē apliecinājušas, ka nacionālo minoritāšu aizsardzība ir nozīmīgs faktors stabilitātes, demokrātiskas drošības un miera radīšanā šajā kontinentā ...

Nacionālajām minoritātēm piederošo personu tiesības

& Papildus saistības, kas jāievēro valstīm

Brīvi paust etniskās, kultūras, lingvistiskās un reliģiskās identitātes - Nebūt **diskriminētiem** - Veicināt **efektīvu līdztiesību** - Saglabāt un attīstīt minoritāšu kultūru, reliģiju un valodu - Veicināt **starpkultūru dialogu** un aizsargāt nacionālajām minoritātēm piederošās personas no naida vai vardarbības - Izbaudīt miermīlīgas pulcēšanās, biedrošanās, uzskatu, domu, apziņas un reliģijas brīvību - Veicināt **mediju telpas** dažādību, pārraidot minoritāšu valodās un atbalstot minoritāšu medijus - Izmantot minoritāšu valodas, kontaktējoties ar varas iestādēm teritorijās, kuras tradicionāli vai lielā skaitā apdzīvo personas, kas pieder pie nacionālajām minoritātēm - Izvietot tradicionālos vietvārdus, vietu nosaukumus un citus topogrāfiskus apzīmējumus minoritāšu valodās - Nodrošināt **pieeju izglītībai** visiem un veicināt starpkultūru zināšanas - Mācīt minoritāšu valodās un par tām valsts un privātajās mācību iestādēs - **Spēja ietekmēt publisko lēmumu pieņemšanu** jautājumos, kas skar pie mazākumtautībām piederošās personas - Piedalīties **kultūras, sociālās un ekonomiskās dzīves jomās** - Izvairīties no manipulēšanas ar vēlēšanu apgabaliem lai ierobežotu minoritāšu tiesības - Veicināt minoritāšu tiesības ar divpusējas, daudzpusējas un pārrobežu sadarbības palīdzību